

symposium

bodem breed

expertise
bodem en ondergrond

Welkom bij het 28e Symposium Bodem Breed

Hèt netwerk event van de bodem en ondergrond

Grip op ecologische risico's met de Ecologische Kosten-Baten Analyse

Aukje Beerens (ARCADIS)

Even opwarmen: Wat is natuur?

Natuur volgens bevoegde gezagen

Aspect	Gezichtspunt bodem
<i>Definitie</i>	Alle soorten, alles wat groen is en buiten leeft. Bijzondere aandacht voor groene gebieden.
<i>Keuze</i>	Niet specifiek beschreven, maar valt wel af te leiden uit regelgeving en Triade
<i>Criteria</i>	Functie groen en/of natuurgebied. Verder geen criteria

Natuur volgens bevoegde gezagen

Aspect	Gezichtspunt bodem	Gezichtspunt ecologie
<i>Definitie</i>	Alle soorten, alles wat groen is en buiten leeft. Bijzondere aandacht voor groene gebieden.	Alleen beschermde gebieden en soorten (natuurwaarden)
<i>Keuze</i>	Niet specifiek beschreven, maar valt wel af te leiden uit regelgeving en Triade	Conform natuurtoetsen en MER-studies in kader van ruimtelijke ingrepen
<i>Criteria</i>	Functie groen en/of natuurgebied. Verder geen criteria	Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland, beschermde soorten Flora- en faunawet

Relevante natuurwetgeving

Gebiedsbescherming

Natuurbeschermingswet
1998:

- Natura 2000-gebieden

Nota Ruimte:

- Nationaal
Natuurnetwerk,
voorheen EHS

Soortbescherming

Flora- en faunawet:

- Alle vogels
- Alle zoogdieren
- Alle amfibieën
- Alle reptielen
- Aantal nog te planten
- Aantal vissen
- Aantal insecten en
andere
ongewervelden

Gebi

- The book
- Volume (1)
-
-
-
- Contents

dem breed

expertise
bodem en ondergrond

lien

Wet natuurbescherming

Soortbescherming in het wild voorkomende planten en dieren:

- Individu-gerichte bescherming middels verbodsbepalingen (niet doden, opzettelijk verstoren, nesten verstoren e.d.) & Algemene Zorgplicht voor alle flora en fauna
- Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten en 'andere soorten'
- Ontheffing mogelijk indien:
 - Gebrek aan alternatieven
 - Voldoende belang

Natuurnetwerk Nederland

- . Planologische basisbescherming conform 'Nee, tenzij principe':
 - . Alternatievenafweging
 - . Zwaarwegend maatschappelijk belang
 - . Voldoende compensatie
- . Toetsen aantasting van 'wezenlijke kenmerken en waarden' van natuurbeheertypen
- . Externe werking geldt niet

Ecologische Kosten-Baten Analyse (EKBA)

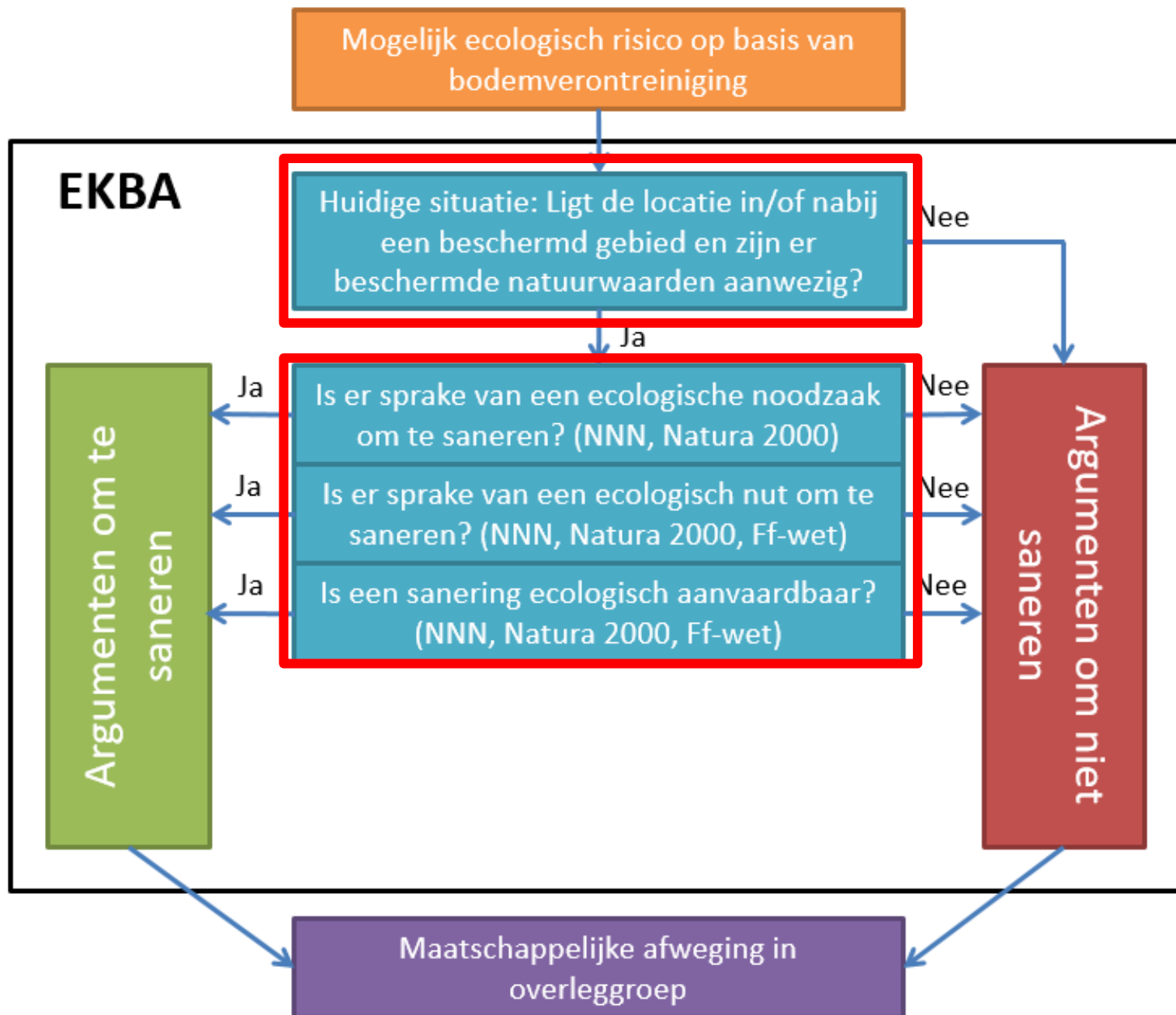
Doel en bruikbaarheid EKBA

- Concrete invulling van de maatschappelijke afweging ten behoeve van beoordeling van modelmatig vastgestelde ecologische risico's (o.b.v. Sanscrit)
- Inhoudelijke leidraad in de vorm van een objectief stappenplan
- Praktische koppeling tussen Wet bodembescherming en natuurwetgeving en -beleid
- Het stappenplan is ook te gebruiken voor bodemverontreinigingen zonder ecologische spoed

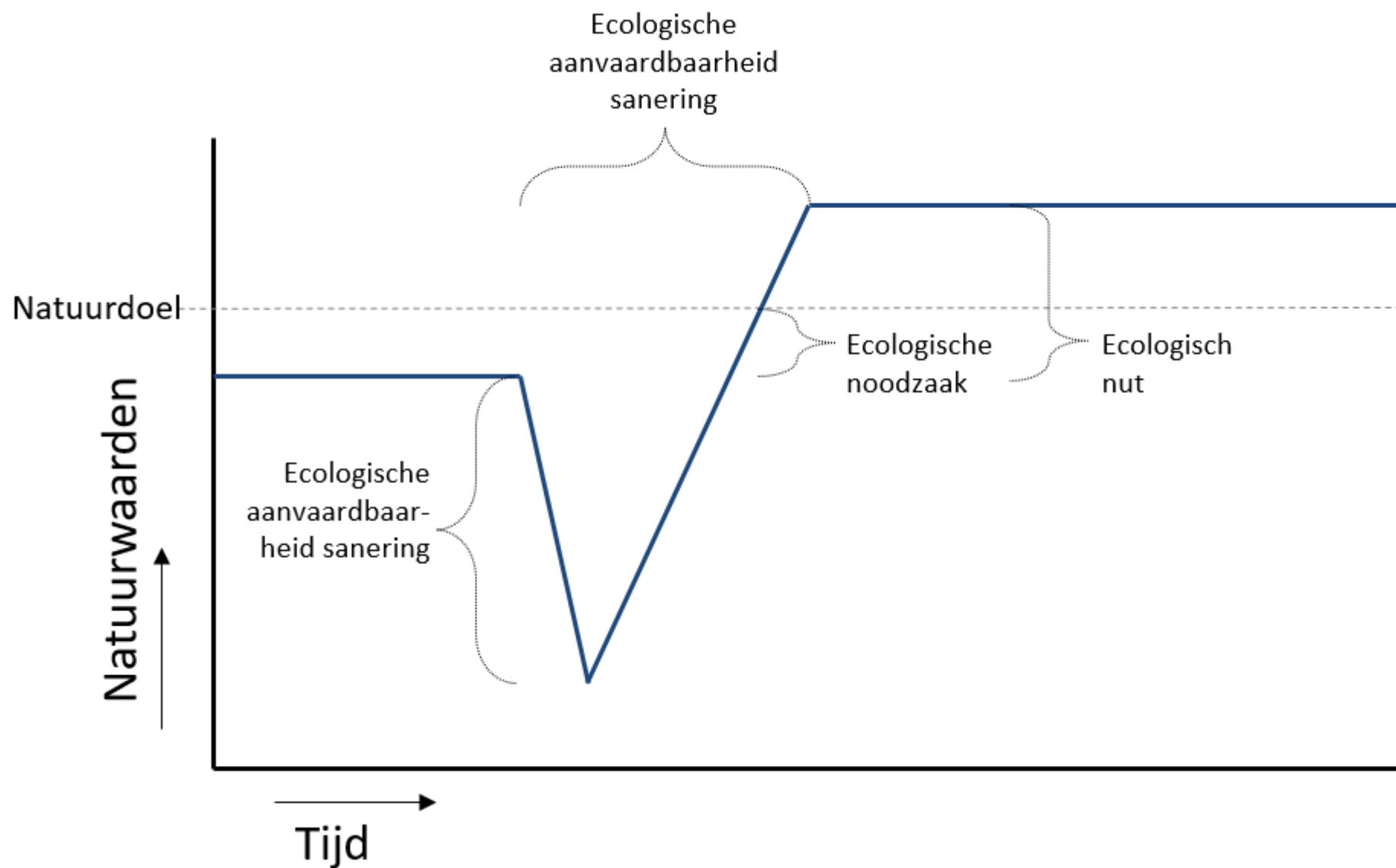
Afbakening belangrijke begrippen

Begrip	Definitie binnen EKBA
Relevante natuurwaarde	Wettelijk beschermde natuurgebieden (N2000/ NNN) en flora en fauna in relatie tot deze gebieden (natuurdoelen)
Ecologisch nut	Herstelmaatregelen (bodemsanering) zijn nuttig indien dit leidt tot verhoging van de <i>natuurwaarde</i>
Ecologische noodzaak	Herstelmaatregelen (bodemsanering) zijn noodzakelijk indien niet wordt voldaan aan de <i>natuurdoelstelling</i> als gevolg van bodemverontreiniging
Natuurdoel	Doelstellingen natuurgebieden ten aanzien vegetatie, planten en dieren vanuit Natura 2000 en/of NNN
Aanvaardbare natuurschade	Aantasting beschermde natuurwaarden (alleen) aanvaardbaar indien: • Gebrek aan betere alternatieven • Zwaarwegend maatschappelijk belang • Afdoende natuurcompensatie

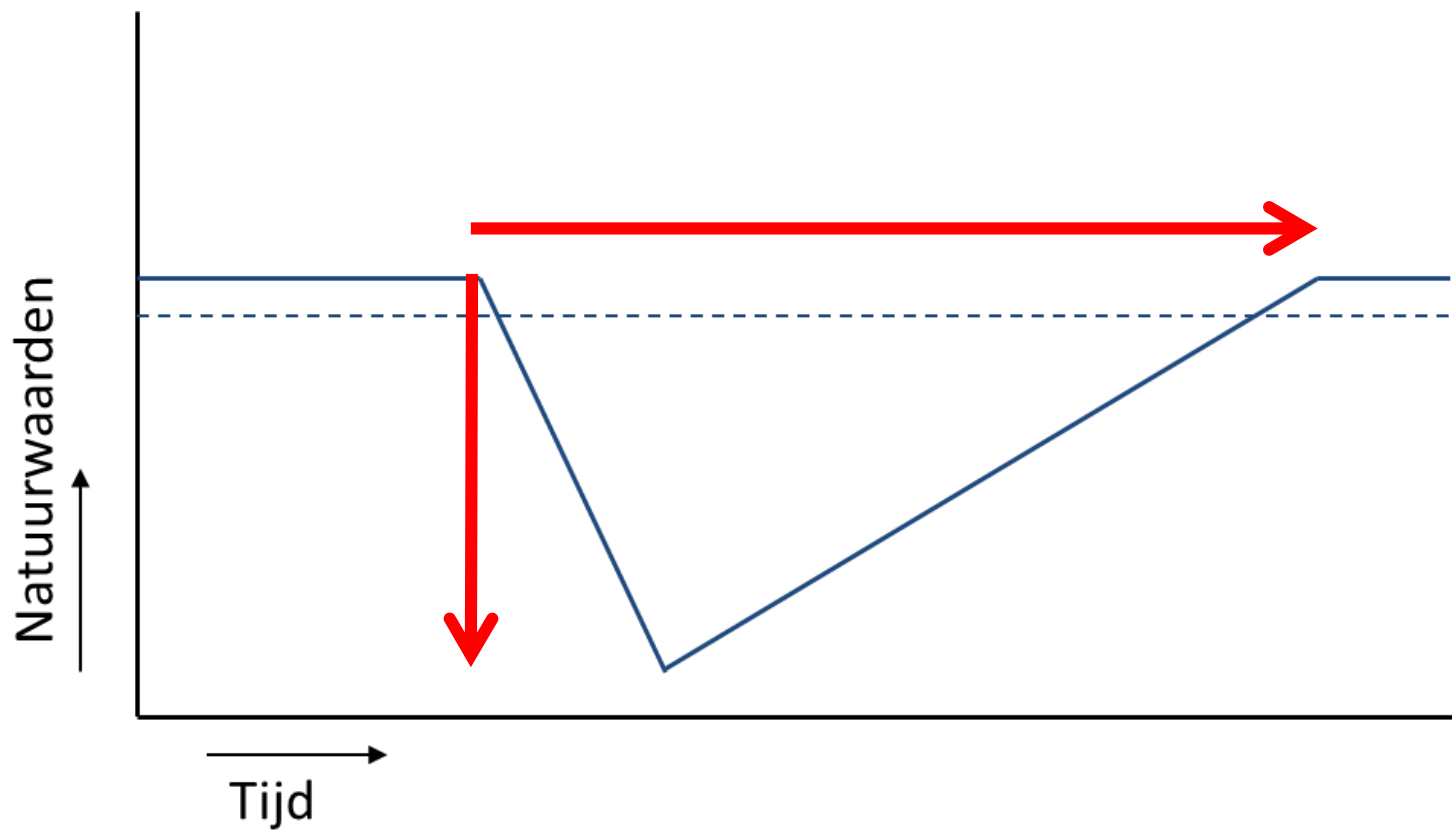
Stappenplan

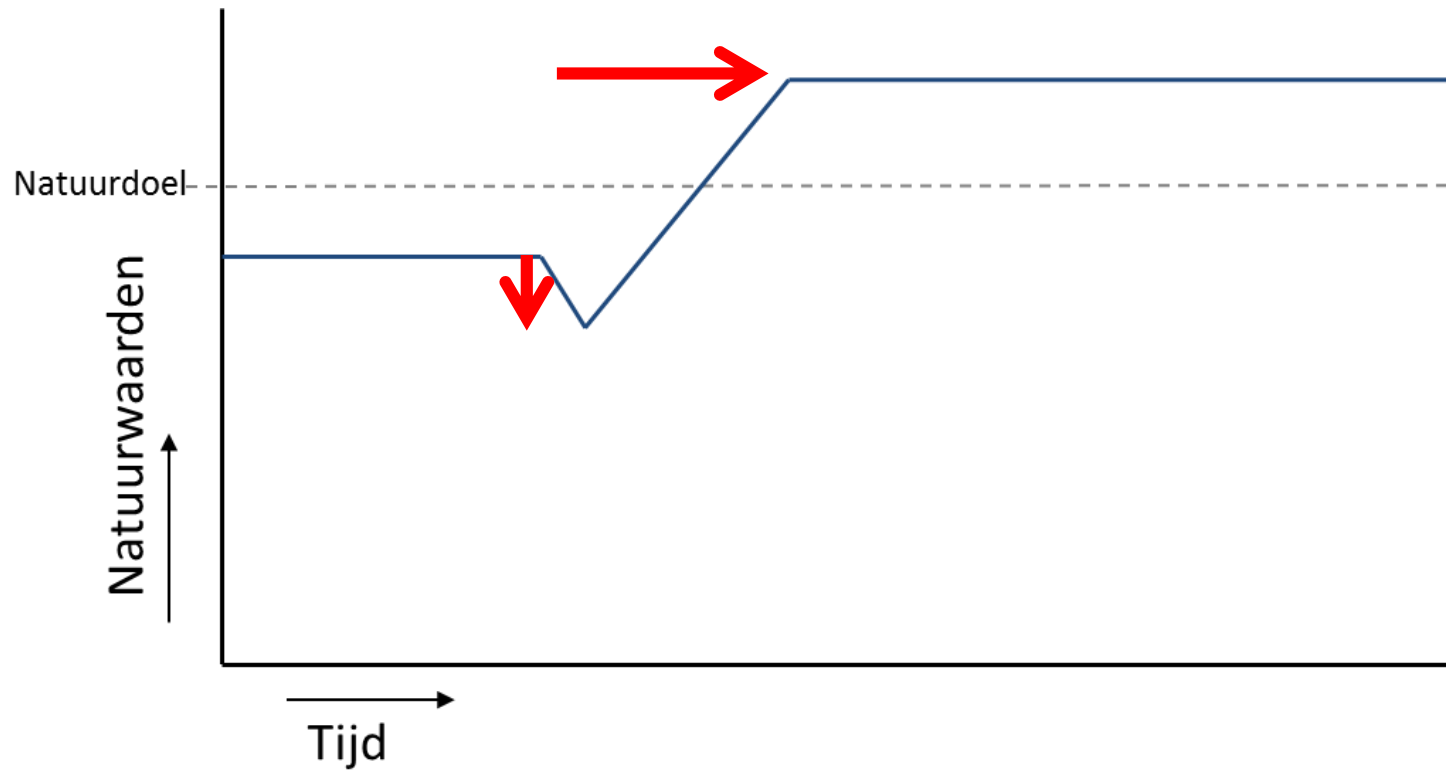
Voorbeeld 1/3

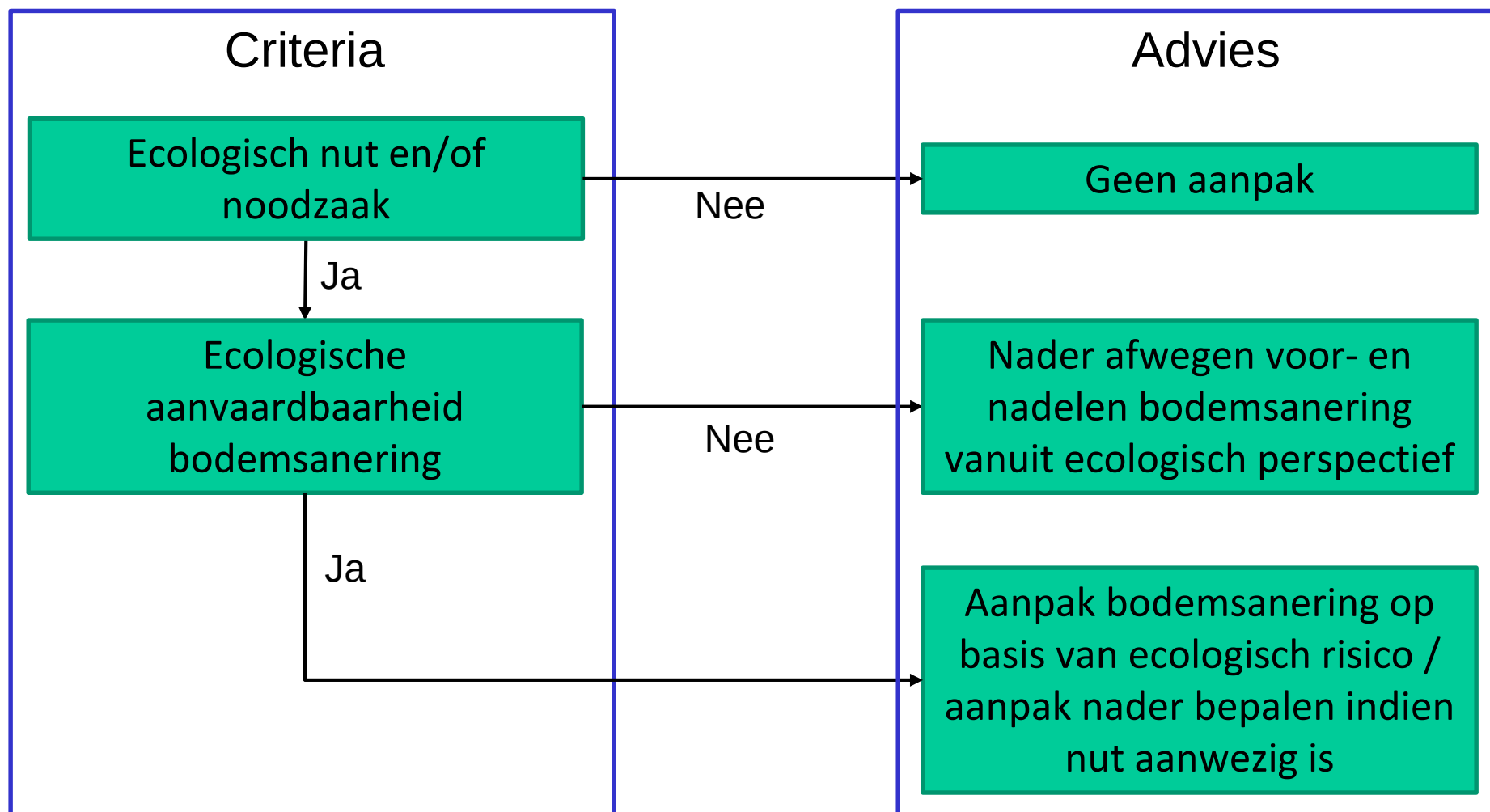
Voorbeeld 2/3

Voorbeeld 3/3

Conclusie stappen

Casus: De Bundertjes

De Bundertjes

- Groen gebied bij Helmond
- Afwisselend agrarische gronden, vochtig hooiland, bomenrijen, houtsingels, aangelegd bos, spontane moerasbosjes en open water (ijsbaan)
- Historische verontreiniging: zware metalen en PCB's
- Geen sprake is van onaanvaardbare humane- en verspreidingsrisico's
- Onaanvaardbare ecologische risico's niet uit te sluiten.

De Bundertjes

- Gelegen binnen Natuurnetwerk Nederland
- Bijzondere soorten komen voor: planten, broedvogels met jaarrond beschermde nesten, vleermuizen

EKBA

- Doelstelling grotendeels bereikt → abiotische factoren zijn de sprake van een ecologische verandering
- Een sanering kan wel nuttig zijn, wanneer deze wordt gecombineerd met inrichtingsmaatregelen om het waterpeil te verhogen
- van het huidige gebruik (natuur) te worden niet zwaar geacht om te worden verder ecologische waarden of te saneren
- vanwege aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden (NNN) en effecten op soorten (Ff-wet/Wnb)

Bodemvervuiling in Helmonds natuurgebied De Bundertjes

15 november 2016 | Laatste update: 16 november, 11:31

1

REAGEER (9)

De Bundertjes in Helmond. ©Archieffoto Ton de Hond

HELMOND - In natuurgebied De Bundertjes in Helmond-Noord is een bodemverontreiniging geconstateerd. Aan weerszijden van het riviertje de Gulden Aa is de grond vervuild met zware metalen, vooral de bovenste 50 centimeter.

Dit blijkt uit onderzoek in opdracht van de gemeente. Volgens ecologen en bodemdeskundigen ondervindt de natuur geen hinder van de verontreiniging en vormt die ook geen gevaar voor mensen. Wel mag de grond alleen onder voorwaarden worden afgegraven.

De vervuiling is lang geleden ontstaan doordat onder andere de Helmondse textielindustrie afvalwater op de Gulden Aa loosde. In de resten van kleurstoffen zaten onder meer zware metalen. Die kwamen voor een deel terecht in het slib van het riviertje. Bij hoog water verspreidde de vervuiling zich over de oevers.

In de tweede helft van de 20e eeuw is het lozen van afvalwater gestopt. In 1998 heeft waterschap Aa en Maas de bodem van de Gulden Aa laten schoonmaken. De verspreiding van verontreinigd slib is toen gestopt.

Vragen?